

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clara Et Praeclara Methodus Parandæ Eloquentiæ,
Secundùm Doctrinam & Præcepta Cypriani Soarii è
Societate Jesu, Ad Captum Et Praxim Faciliorem
Accommodata**

Worpitz, Georg

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Caput 2. Quæ in elocutione sectanda sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68908)

CAPUT II.

Qua in Elocutione spectanda sint?

Quod ante omnia in Elocutione observandum est velut fundamentum, est hoc, ut Dicendū
latinè latinè loquatur Latinus orator, id est, ut latinis verbis, & latina syntaxi, ac phrasi utatur; neque enim linguæ confundendæ sunt, uti faciunt in lingua Germanica scioli quidam, immiscentes verba Italica, Gallica, Latina. v. g. gratuliren/ resolviren/ pariren/ respectiren/ parhiren/ avisiren/ pardoniren/ archibuziren/ &c. quasi verè propria deessent, quibus uti possent. Sic item faciunt sectarii nostri temporis, latinis scriptis Hebræas, Chaldæas, Græcasque dictiones ad ostentationem peritiæ immiscentes. Aliud foret si verba latina non suppetarent, tum Græcis locus dari posset, nō tamen sine venia petita, quemadmodum fecit Tiberius Cæsar ad Senatum Romanum loquens, priusquam vocem græcam monopolium proferret; liberè tamen uti possumus, quæ usu jam recepta sunt, uti sunt egigramma, profodia, chyragra, prodagra, hypotheca pro pignore, baptismus, Eucharistia, Rhetorica &c.

Alterum est, ut *planè* dicat, id est, clarè, & *planè* dilucidè, hoc enim per planum hic significari potest ex sequentibus, ubi dicitur: sed de ratione puri, dilucidique sermonis non est &c. ubi purum, ad puram latinitatem, dilucidum ad planum refertur. Et verò quod obscurum est, & obscurè dicitur, tantundem est,

ac li

ac si non diceretur aut scriberetur, quia a le-
gente vel audiente non intelligitur. Quae
causa D. Hieronimus cum Persium legere
nec intelligeret, in ignem coniecit, cum
jus sibi utilitatem videret nullam.

Tertium est, ut non sit contentus simpliciter
verborum cortice, sed *ornatum* addat oratio-
ni, & splendorem. Est autem hic duplex, unus
consistit in usu vocum, quae minus vulgares
& in familiari alloquio usurpatae, ut sunt: *scire*,
cogitare, *studere*, pro his enim eleganti-
us ponitur: *operari*, *moliri*, *mente volvere*,
versari, *literis operam dare*. Alter in Tropo-
rum & figurarum usu. Ad priorem servit no-
titia synonymorum & phrasum, quas colle-
git Ald. Manutius, Buchlerus, Schonsleder, &
aliique ex Cicero, & aliis probatis authori-
bus. Item variatio thematicae ejusdem per regu-
las syntaxeos minus communes, ut venit do-
ctum literas, vel docendarum literarum et-
cetera, pro eo quod diceret, venit ut doceret lita-
ras. Item particulae Turtellini, pro verbia, co-
mparationes naturales & historicae, ut vigilare
ad Cleanthis lucernam, oleum & opera per-
dere, lepore timidior, asino pigrior, saxo dur-
tior, Thersite deformior, Tullio eloquentior,
alter Crasus, alter Tullius &c. Et huic qui-
dem ornatui operam dedisse oportuerat in
syntaxi & Poësi, hic per metrorum ex uno in
aliud genus, ibi per soluta, variationem. Si ta-
men id praetermissum est, non inutile foret anni-
initio dictare multas ejusdem rei significa-
tiones, phrasas, proverbias, elegantias synta-
cticas,

Eticas, comparationes historicas, quibus habitis rem eandem vertant, atque aliter proferant. Item posset idem thema per varia carminum genera inflecti, faciet enim hoc, & ad notitiam metri renovandam, & ad copiam elegantiamque verborum comparandam. Proverbiorum alphabetum habet P. Masen in Palæstra Styli l. 3 c. 5. Indiculus autem Historicus ex Theatro Ravisii collectus materiam suggeret comparationum. Juvabit hæc docentem legisse P. Masen. in Palæst. Styli l. 2. c. 1. & 2 P. Balbinum in Quæsitis oratoris parte 1. à quæsito 12. usque ad 15.

Ad alterum verò ornatum, qui in tropis & figuris consistit, acquirendum, juvabit, 1. dilucida & distincta figurarum notitia, deinde verò exemplorum copia ab ipsis Tironibus lectione vel cogitatione conquisita. Hinc rectè fit, quòd in poëtica facultate liber tertius Rhetoricæ explanetur, qui etiam principio Rhetoricæ ante alios explicandus erit, tum verò exercenda juvenus in exemplis troporum & figurarum, quorum aliqua prius lecta imaginationem & facilitatem dabunt ad alia excogitanda, quæ primùm quidem inconnexa ac disparata fieri possunt, posterius verò in unum aliquem discursum referri, ut infra exemplum docebit. Inspici hic poterit, atque ad imitandum proponi P. Pomeii progym. 2. P. Masen. Palæst. Styli. l. 2. c. 5.

Quar.

Aptè

Quartum est, ut ornatus accommodetur ad rem, quæ tractatur, ut enim alio habitu vestiendus Princeps, alio Nobilis, alio Civis, sic & alio dicendi genere & caractere effe- renda materia una præ alia: & sicut non om- nia plena gemmis & ligulis esse oportet, licet hæc ornamenta sint, ita nec omnia verbis exquisitis, tropis & figuris splendescere de- bent, at suo loco & tempore & subjecto. Quare præ oculis habendum c. 51. lib. 3.

Vitia Elocutionis.

Contra primum ex requisitis ad bonam elo- cutionem, peccant ii, qui peregrina vocabu- la latinæ dictioni immiscent. v. g. Bursa stu- dentorum, cum tempore finstere noctis, gal- sarum fuerat mit geigen/lauten & harphis, hujusmodi sunt, posta, pistola, liberia, hala- parta, quietantia, Burgimagister pro Consi- le, Scultetus pro Judice, fagotum, æterna, compagna, cataphractura, regimentum, salva- Guardia, Gavalernus, authoritativus, grobian- nus, guerra pro rixa, pinta, bibale, &c. lancea & gaza jam usu recepta sunt: audientiam ha- bet Cicero. His accensendi, qui contra leges syntaxeos, & Grammaticæ latinæ loquuntur, ut sunt, qui Græcorum regulis utuntur. v. g. certare parati, turbidum vel liquidum æra, ludentem Orphea, vel Amphiona. Qui verò barbarismos aut solæcismos committunt, hic prorsus rejiciendi sunt, cujusmodi est ille, qui scripsit. Salutera amicabilem & cordi- alena,

alem, admodum doctissime Domine Lands-
manne. Accepi vestram litteram, quã ad me
misistis de Roma per Turnerum aliquem, qui
quomodo vocabatur, jã super hoc non co-
gito, valde lætatus sum in corde meo, sed do-
lebat mihi, quod nullæ in ea erant novitates.
Lætificavit me tamen iterũ liber intitulatus
de Mirabilibus super se, quem mihi & uno
Compatriotæ meo misistis, & postquam li-
brum legi hinc indè, vidi, quod esset metricò
& prosaicè compilatus, & multum in eo
Græcum, quod ego non scio legere rectè,
speculavi quidem supra, etiam brillam meam
apposui, sed non tanxi, donec juvasset me
meus servitor: enim filios meos non admitto
discere Græcum, quia postea erunt superbi,
quòd plùs sciunt, quàm ego. Sed vos estis
homo doctrinalis, in jure bene peritus, &
habetis bonam practicam, & in Theologia,
& sacra Biblia bonum fundamentũ, & itaq;
opto vobis, ut doctrina vestra in mundo no-
tificetur, & ideo dixi ad meos filios, ut vos to-
tã vitã respectarent & venerarent, nam este
magister, qui est doctus excellenter in Roma-
na civitate, vadit cum magna gravitate, in
Philosophia graduatus, in Theologia quali-
ficatus, de his subtiliter disputavit, & multos
syllogismos formavit in Baroco & Celarent,
ita ut omnes admirarent. Ergo debetis eum
honorare, atque reverenter salutare. Com-
mendo vos Domino Deo, & sitis fortis sicut
leo, pulcher sicut Absolon, prudens sicut Sa-
lomon, dives sicut Assuerus, Poëticalis sicut

M

Ho-

Homerus, & sanctus Joannes Baptista à Deo vobis impetret ista. Datum ex Bononia in utopia.

Contra latinitatem delinquent & ii, qui verba quidem latina usurpant, & Latinarum more construunt, sed phrasim sequuntur vulgarem. v. g. aperias mihi unum in fidibus; si non fregisti pauperem in bis; quando jaculabantur ex partibus hostes, qui ceciderant in provinciam. Sic scripsit quidam. Debitam servitutem semper à parte ante. Non potui me satis mirari, quod tuus filius sit nequaquam in pelle, ego non vellem esse in cute illius. Semper sedet ad cerevisiam, & cerevisia illi statim in caput ascendit, libros interim permittit jacere; si ego ipsi aliquid dico, facit se mihi inutilem, licet ego bene cum ipso putem, Non debetis mihi habere pro malo, quod verum scribam, ad me enim ambulat scribere, quomodo res cum filiis vestris eant. Sed in altero habete bonam sperantiam, Magister laudat eum, & dicit, quod plus sciat quam panem comedere. Multum condiscipuli tenent de illo, quando ante illum vadunt, omnes accipiunt pileum ante illum, & cum reverentia salutant: quod cum ego semel viderem, ita fui lætus, quod saltavi præ gaudio. Volui & ego semel experimentum accipere, quam valde doctus esset, interrogavi eum: unde dicitur Mavors, & dixit, quod quasi Mares vorans; unde Mercurius, & dixit, quasi mercatorum curi-

us, quia habet curam pro eis. Quomodo jus habet in genitivo, & respondit: quando justitiam significat habet juris, quando autem jusculum, habet jutis, & allegavit Horatium in uno passu. Jus juris mando, jus juris in litibus pando. Ego vellem collum meum dare, si alius ita mihi respondisset. Ista pro hac vice, aliàs plus scribam.

Ad puram latinitatem offendunt & illi, qui verba non accipiunt in propria significatione. v. g. sperare pro timere dolorem, promitto tibi quòd te puniam, pro minor tibi; antiquus homo, pro sene, senex quercus pro annosa; delere candelam pro extinguere; qui nubere, viro; ducere, feminæ attribuunt. Accuratum de vocum proprietate texuit catalogum P. Masen in Palæst. Styli l. 2. c. 2. §. 2.

Contra claritatem delinquunt, qui sensum & rem significandâ verbis involvunt, omitendo circumstantias ad rei intellectum necessarias; ordinem præposterum in personis, locis & temporibus notando; amphibologiam & ambiguitatem sermonis non evitando; quis enim intelligat? auctorne cædis Clodius, an Milo, si dicam: audio Milonem occidisse Clodium? quis colliget? Pyrrhusne, an Romani victores futuri sint, si oraculum dicat: affirmo Æacidem Romanos vincere posse. vel exiguum vidi leporem jugulare molossum. Item si sermo non incidatur scribendo, vel pronuntiando, ideo enim obscurum est at oraculum: ibis, redibis, nunquã

peribis. Et illud : si omnes consenserint, ego non ero contrarius. Obscuritatem etiam invehunt, qui longâ nimis verborum serie concatenatis utuntur periodis : nam priusquam sententia cum periodo, sensusque finiatur, jam priorum agrè, ac forsan nullo modo recordatur, quod sensus nimiû protractus sit. Eodem vitio laborant, qui ut doctrinæ, ac multiplicis sibi eruditionis famâ pariant, de industria obscuritatem affectant, implentes orationē perpetuis allegoriis, aut continuis allusionibus ad fabulas, & antiquitates; quæ auditori ad quem dicunt, nec quidem per umbram cognitæ sunt. Hujusmodi est illud: Unde de Ælopi puteo asinus? Lamiaæ turres primùm videbantur ejus dicta; at postquam ad scamna productus est, non Hieram quidem fecimus, sed statim ac mappa missa est, qui Scipione militarior audiebat, visus est ficulneus, micas infercire, & peponem cordis loco habere. Ubi per lineam eandem diu seram reciprocavimus, tandem ille licet Istro fallacior, Hypobrychium irrespirabile accepit. Quibus ultimis ex Græco periculum irremedicabile dicere voluit. Orationem integram huic fragmento similem require apud Caesinum l. 2. c. 19. Allegoricam obscuritatem habet illud : Ludibriis ignaviæ torrentes exundant, & humanitatis multiformibus officiis retentabant, & fama rumorum nutritrix maligna dispersit: Item hoc: Hyeme verò humus crustata frigoribus, & tanquam levigata, ideoque labilis, incessum præcipitantem

apud
Caesinum
de Eloq.
l. 2, c. 10.

impellit ; & patulæ valles per spatia plena glacie perfida, vorant nonnunquam transeuntes. Hæc ex Ammiano refert Causinus & improbat l. 2. c. 8. Obscuritatem autem invehunt, quia frequens vocis in aliena significatione acceptio, multiplicem exigit in auditore reflexionem, aliisque intentum distrahit ab iis, quæ tum dicuntur, & sua multiplicitate confundunt. Hinc P. Lauxmin in praxi orator, c. 9. quæst. 2. eos qui claram & apertam orationem existimant esse rudem & simplicem ; illam autem eruditam ac ingeniosam, quæ habeat sensus abstrusos, qui non nisi à doctis intelligantur, contra lumen rationis pugnare affirmat; irrationabile enim est, velle loqui cum aliquo, à quo intelligi, aut nolis, aut non possis. Creato mundo mox Deus lucem creavit; ut fieret aspectabilis hæc mundi formositas, sine qua fuisset, tanquam creatus non esset. Removeat Orator tenebras, quas congestæ inducunt allegoriæ, aut eruditiones; quibus orationem quidem exornat, sed audientem onerat & fatigat assidua reflexione & consideratione. Nolo auditori loquatur apocalypses, mysteria & ænigmata. Hæc sacræ scripturæ propria sint, eò quod nolit Deus arcana sua cuilibet patere (neque enim margaritæ proijciendæ ante porcios) cum nec homines secretas artes, & sensa cuilibet manifestent. Orator verò cum persuadere velit, loqui necesse habet, ut intelligatur, absq; defatigatione & tædio auditoris. vide Causin. l. 2. c. 28. Denique obscuritatem sectantur, qui

propositionem non faciunt, orationem non partiuntur, ac ipsa argumenta, orationisque partes disertâ transitione non distinguunt; non enim intelligunt auditores, quid dicturus sit, quid antè, quid jam sit probaturus.

Contra Ornatum delinquunt primò illi qui verbis quidem latinis utuntur, sed simplicibus, vulgaribus, & communi utituris (culinaria vocamus) rem suam exponunt: Hujusmodi exemplum ex Cicero refert Caesarius l. 2. c. 11. nam ille hic ad balneas accessit, ad hunc postea dixit; hic tuus servus me pulsavit, postea dixit hic illi, considerabo: post ille convitium fecit, & magis magisque præsentibus multis clamavit. Hoc modo scripsit & ille: Valde mitor vos venerabilis vir, quare mihi non scribitis, & tamen scribitis aliis, qui non scribunt vobis ita sæpe, sicut ego scribo vobis: si estis inimicus meus, quod non vultis mihi scribere, tunc scribatis mihi tamen, quare non scribitis, cum ego semper scribo vobis, quamvis scio, quod non eritis mihi rescribere. Verum tamen oro vos præcordialiter, quod velitis mihi tamen scribere; & quando semel scripsistis mihi, tunc ego volo vobis decies scribere, quia libenter scribo amicis meis, & volo me exercitare in scribendo, ita ut possim eleganter epistolas scribere. Ego non possum cogitare, quid est in causa, quod mihi non scribitis, & tamen, vellem libentius

tius vestras literas legere, quam mel comedere. Hæc, & priora superius ideo retuli, ut juventuti prælecta & explosa horrore sint; interim autem stimulentur ad nitorem Tullianum, quem lectione, & imitatione assequi possunt. Hic quoque monendi adolescentes, ne sacrae scripturae phrasim, sicut & aliorum divino spiritu afflatorum virorum, ut Thomæ de Kempis, contemnant. Hi enim libri non sunt scripti ad ediscendam eloquentiam, sed veritatem & sapientiam, ideoque hæc in iis quæri debet, non stylus & elocutio oratoria. Simpliciter utitur Spiritus sanctus, ne homines cortice verborum delectati nucleum arripere negligant, interim latent gemmae in conchyli deformi, & aurum argentumque in venis terrestribus. Cavendum est inquit Augustinus de doctrina Christiana l. 4. cap. 14. ne divinis gravibusque sententiis dum additur numerus, pondus detrahatur; quod si numerus detrahit, quid ni ornatus? jacet enim sensus in oratione, in qua verba laudantur inquit Quintilianus l. 8. in præmio. Seneca epist. 4. Quæ veritati operam dat oratio incompota debet esse, & simplex. Exempla styli humilis refert Causinus l. 2. c. 11. in fine ex S. Francisco &c.

2. Contra ornatum delinquant, qui nitorem quidem verborum & phrasium sectantur, sed tropos & figuras negligunt, quibus potissimum efflorescere debet oratio, ut distinguatur ab ea, quam Philosophus aut scri-

ptores alii conficiunt Hic verò defectus inde nascitur, tum quod eas ignorent, tum quod usum earum habeant nullum. Indè prout jam supra monui, per quàm utile est tertii libri explanationem præmittere ante libri primi, vel secundi expositionem, ut ante omnia notitiam figurarum & troporum habeant; deinde verò exemplis allatis usum patefacere, ac demum imponere, ut exempla alia ipsi ex se afferant, quæ primùm quidem libera & connexa esse poterunt, nè eorum defectum patiantur nondum exercitati; tum verò assignari potest materia certa, circa quam non tantùm exempla exprimant, sed & discursum forment continuum (cujus rei exemplum infra dabo) hoc enim, & judicium excolit juventutis & ingenium, simulque ornatum parat eloquentiæ.

In quartum, id est aptitudinem peccant, qui ornatum rebus & personis non accommodant, verùm rem quamvis omnigeno eruditionis apparatu, ac verborum flore exornant, & vestiunt: tumere omnia & turgere metaphoris, & allegoriis, inflari omnia figuris necesse habent, alioqui se in ornatorum numerum referendos non existimant. Ecce enim, & stylo sese efferunt in unius Veris desiderio. Resurge florida florum mater Flora! roseta, quæ vel purpureis innocentis Adonidis cruor verecundum tinxit ad ruborem, vel castum telluris uber, decidua lactis nive albicantem coloravit ad candorem, explica, retexe; jam jam calvescenti verticij annularam

rursus virentis cincinnati seu caesariem, seu
 torquem, argenteo roris vellere gravidum,
 incircina, aut intorque: age sis speciosum A-
 pollinis collusorē hyacinthum, augusta Re-
 gum nomina sua saphyrino livore adambra-
 tem, ad floridam vitam resuscita, stellatā suæ
 formæ victimam, narcissi defunctam animā
 reciprocante odoris halitū rex anima: ex
 cordato liliacei bulbi triangulo, in perpen-
 diculari scapi smaragdo eburnea torna lilia,
 inter nativa labyrinthorum peristromata,
 floreo discolorum colorum penicillo, gau-
 dentis naturæ vultum effigia, atque volumē
 amœnitatum omnium. in quo tota in florē
 contracta polorum legatur formositas pan-
 dere, proferre, exordiare. Ne verò soli in a-
 more duces oculi venustā, quā oblectentur
 habeant speciē, huc huc dulces aurium titilla-
 trices, canoræ nemorū sirenes; pars implica-
 ta frondiū āplexibus, pars explicata campis
 patētibus, advolate, bifidum rostellii cornu
 in omnigena modulamina depectite, discrimi-
 nate, diverberate; jam vocis supremum ar-
 tificii fugā conscendite, jam in descensu mæ-
 stum singultum trahite, jã sonos minutatim
 scindite, in canora puncta distinguite, modu-
 lorum argutias in cincinnulos concinnate,
 ductum celerrimè spiritum veluti pennis in
 sublime librate; mox aut ad ima devolvite,
 aut retrorsū à medio cursu reprehēdite, pror-
 sum versum antè expectatum premite, sistite,
 revocate, circumagite velut turbinem, nè tā
 ore & rostro, quàm torno vibratum rotun-
 datum

M s

datum

datumque percipiamus. Consulite hinc dulcedinis satietati duritate blandissimâ, vocem improvisâ demissione introrsum flectite, exultantem cantûs hilaritatem fractis identidem numeris, quasi mæstitiâ temperate, sonum denique illidite, implicate, suspendite, variate, producite, suspiriis, trepidatione, tremulis, modulatione, concentu, plenè, graviter, acutè. Adesto igitur Chloris, tædet enim humum argentem pruinoso paludamento investitam, in niveos floccos explicatam amplius intueri. Adeste volucres, piget enim rigidissimo Boreæ flatu strepitem audire. &c. Ubi amabò in universo Cicerone condensata hujusmodi troporum, selectorumq; verborum farrago? an Tullius tam nitidè excòlere orationem suam non valuit? valuit equidem, at non voluit: hoc enim est obumbrare dictionem, quam oportet esse dilucidam, hoc fucû est facere auditoribus, hoc illinire stibio eloquentiæ faciè, quæ cupit esse nativa, artemq; habere ac dccorem; sed ut neque ars appareat, neq; decor studiosè quæsitus sit. Verborum cura inquit Quintilianus l. 9. c. 3. in fine, derogat affectibus fidem, & ubicunque ars ostentatur, veritas abesse videtur & in principio dicit: quòd sicut verborum exornationes vulgaris sermonis fastidium levant; ità suâ copiâ satiant, & sicut si quis parcè iis utitur, sunt condimèto; ità qui nimium affectaverit, ipsam illam gratiam varietatis amittit. Omne quippe nimium vertitur in vitium. Sed nimirum pueri sunt hi

in

in eloquentiæ palæstra, quibus ut luxus arri-
det in vestitu, in cibo dulciaria, sic in oratione
luxuries. Prudentibus ostentatio hæc esse vi-
detur & affectatio, quæ non potest non dif-
plicere, nec æstimationem parit, sed animi le-
vitatem & exilitatem iudicii, atque artis indi-
cat. Qui narratiunculas rerum viles, inquit
Causinus l. 2. c. 11. verbis Juliani loquens, &
contemptas, orationis suavitate ornate atq;
expolire student, aliquando magis ridiculi
sunt, quàm qui in tornando milio operam
ponunt, & opellarum fabricati minutias,
quasi verus ille Myrmecides audent adver-
sus Phidiam (dico ego Ciceronem) ope-
rum majestate præstantissimū decertare. Ità
ibi. capite autē nono ampliùs hoc genus lo-
quendi exagitat, ubi stylum hunc affectatum
taxat fusiùs in Ennodio. Inter alia sic ait:
At dices: pulchræ sunt metaphoræ; sed &
pulchrorum modus est. Melleæ sunt; & mel-
lis suavitas affert satietatem. Gemmeæ
sunt; distinguant igitur opus non obruant
&c. Adde iudicium Lyricorum hoc sæculo
principis, ex præfatione ad vanitatem mun-
di nu. 11. Certum videri, dari etiam studiis
contrarios, qui suam musam non amant, nisi
eam instar Zenobiæ grandibus gemmis one-
rent, laborantemque & prægravatam in tri-
umpho ducant Aureliano. Sed an non stibi-
um, & cerussa, & timiditas animi, & forma
naturalis attrita pariunt fastidium? eni-
tendum tamen Vati, subdit numero se-
quenti: ut quæ profundit, inter elabo-
rata censeantur, quæ elaboravit, profusa

videantur. ità ille. Sed hoc artis est, artem ipsam dissimulare. Denique concludo cum Quintil. l. 12. c. 10. Falluntur plurimum, qui vitiosum, aut corruptum dicendi genus, quod aut verborum licentiâ resultat, aut puerilibus sententiolis lascivit, aut immodico tumore turgescit; aut inanibus jocis bacehatur, aut casuris, si leviter excutiantur, flosculis nitet, aut præcipitia pro sublimibus habet, aut specie libertatis insanit, magis existimant populare atque plausibile. Sic ille. Hæc prolixius adnotare placuit ad detegendum multorum hæc ætate factum, & errorem in commenda exquisitè nimis oratione. Cæterum incipientibus largissimè hæc styli luxuries indulgeri potest, ut copiam sibi, facilitatemque comparent, quam ætatis progressu sine difficultate attemperabunt assidua M. Tullii lectione, & imitatione. Unde prælegi poterunt, aut etiam ad imitandum proponi Styli luxuriantis exempla ex Nucleo Rhetorico Sultzbachii edito parte 3. aut in defectu hujus, ea quæ ex Ennodio refert Caussinus l. 2. c. 9. maximè autem c. 21.

* *
*